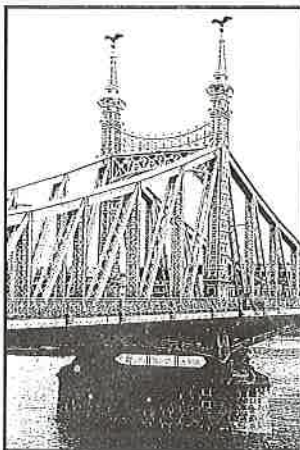

Százéves a Szabadság-híd

Ebből az alkalomból tudományos konferenciát tartottak a Budapesti Műszaki Egyetem dísztermében 1996. október 11-én. Az előadók mind műszaki, mind esztétikai szempontból elemezték és értékelték a mindmáig példaértékű műtárgyat. Áttekintették történetét a tervezéstől és a felépítéstől az át- és újjáépítésen át a közelmúlt felújításáig.

Az 1893. évi XIV. törvénycikk alapján 1894-ben nemzetközi pályázatot írtak ki az Eskü téri és a Fővám téri hidak terveire. Ez utóbbira 21 pályamű érkezett. A legjobbnak *Feketeházy János* nyugalmazott MÁV főmérnök tervét ítélték, és 20 000 korona díjjal jutalmazták. Még abban az évben *Zsigmondy Béla* cége megkezdte a híd főpilléreinek az alapozását. Közben a Kereskedelemügyi Minisztériumban Duna-hídépítési osztály alakult *Czekelius Gyula* vezetésével, ahol *Feketeházy* pályaterve alapján *Szántó Albert*, *Nagy Virgil*, *Gruber Antal*, *Beke József* és *Gálik István* mérnökökkel együtt kidolgozták a megvalósítandó változat fő terveit. Az acél-szerkezet statikai számításait és a kivitelezési terveket a Magyar Királyi Államvasútak Gépgyára, *Seefehlner Gyula* vezetésével készítette el.

A Fővám téri *Ferenc József*-, ma Szabadság-híd Budapest legrövidebb, 333,6 m összhosszúságú, háromnyílású, Gerber-csuklós rácsos hídja. Külön figyelmet érdemel a főtartó vasszerkezetének a kialakítása, amely akárhonnán nézve is kielégíti az esztétikai követelményeket. A pillérek kapuzatai pedig a vasszerkezeti díszítés mintapéldányai. (Ezt a látványt idézi fel a rajzos ábra, amely *dr. Gálik Imre* vasdiplomás mérnök „A budapesti Duna-hidak” című könyvéből került a kiadvány címlapjára.)

Az acélszerkezet gyártását 1895 februárjában kezdték el és a közel 5000 t-ás szerkezetet másfél év alatt gyártották le és szerelték fel. Ezt a teljesítményt azóta sem ismételték meg hazánkban egyetlen Duna-hídnál sem!

A hidat, ünnepélyes keretek között, *Ferenc József* avatta fel 1896. október 4-én.

A konferencia kifejezte a kiváló hidépítő elődeink iránti tiszteletét, de szólt azokról a már elvégzett és a jövőben is végzendő állapotellenőrzési és felújítási feladatokról, amelyek révén megőrizhető e csodálatos mérnöki alkotás az utókor számára.

A főtartó tényleges szerkezeti méretei alapján elvégzett erőtan vizsgálatok és számítógépes modellezések a hídszerkezet biztonságos üzemben tarthatóságát állapították meg. A változó terhelésből adódó viszonylag kis feszültségigadozások miatt kifáradással csak akkor kell számolni, ha jelentős korróziós károk lépnének fel. Ezért anyagvizsgáló szemmel kiemelt feladat az időszakos állapotellenőrzésekkor a korróziós károsodások feltárása, illetve a megfelelő korrózióvédelem időről időre történő felújítása.

A meglévő és fővárosunk panorámájához tartozó belvárosi hídjaink fennmaradást is szolgálják azok a rendezési tervek, amelyek a fővárost terhelő forgalom ésszerű megosztása érdekében még legalább négy új híd létesítését tartják szükségesnek a beépített Duna-part 32 km-es szakaszán belül.

– ferKo –

Megalakult a mechanikai vizsgálatok szabványosítási bizottsága

Miután az 1995. évi XXVIII. törvény jogutód nélkül megszüntette az MSZH-t és feladatkörét átvette a köztestületként működő MSZT, az önkéntesség és közérdekűség elvén egymás után alakulnak újjá a szabványosítás legfőbb szakmai testületei, a műszaki bizottságok. Egy kissé megkésve, 1996. november 4-én tartotta alakuló ülését a **Mechanikai vizsgálatok MSZT/MB 409 nemzeti szabványosítási műszaki bizottság**. A bizottság tagjai a következők:

Boross Péter	Dunaferri Lőrinci Hengermű
Czéh Ferenc	Országos Mérésügyi Hivatal
Fodor Olivér	ÁEF Anyavizsgáló Laboratórium Kft.
Dr. Havas István	Budapesti Műszaki Egyetem
Hercsik György	Magyar Vas- és Acélpipari Egyesülés
Oravetz Dezső	Veszprémi Egyetem
Dr. Tóth László	Miskolci Egyetem
Virágh Sándor	Műszaki Biztonsági Felügyelet

A műszaki bizottság elnöke *dr. Havas István*, elnökhelyettesévé *Fodor Olivért* választotta. Mivel a legfontosabb szabványosítási feladat jelenleg az európai szabványok átvétele, a bizottság által meghatározott 1997–99. évi szabványosítási tervben is EN szabványok honosítása szerepel.

Az 1997. évi terv:

MSZ EN 10002-3 Fémek. Szakítóvizsgálat. 3. rész: Egytengelyű szakítógéppel ellenőrzésére alkalmazott erőmérő-rendszer kalibrálása.

MSZ EN 10002-3 Fémek. Szakítóvizsgálat. 4. rész: Egytengelyű vizsgálathoz használt nyúlásmérő ellenőrzése.

Az 1998. évi terv:

MSZ EN ISO 196 Alakított réz és réztövezetek – A visszamaradó feszültség meghatározása. Higany-nitrátos vizsgálatok.

MSZ EN ISO 2624 Réz és réztövezetek – Az átlagos szemcseméret meghatározása.

Az 1999. évi terv:

MSZ EN ISO 2626 Réz • Hidrogén-elridegkedési vizsgálat.

A bizottság állásfoglalása szerint – a tervben szereplő EN szabványok mellett – fontolóra kell venni azon Euronorm szabványok átvételét is, amelyekre MSZ EN szabványokban hivatkoznak. A mechanikai vizsgálatok területén több MSZ EN szabvány is hatályba van – köztük jogszabály által kötelezővé tett is – amelyek alkalmazását akadályozta a hivatkozásként szereplő Euronorm szabványok Magyarországon elfogadott értelmezésű változatainak hiánya. A műszaki bizottság következő ülésén el kell döntenie, hogy érdemes-e a szóban forgó Euronorm szabványok feladatát átvéve EN szabványok megjelenésére várni, vagy a már hozzáférhető MSZ EN-k alkalmazhatósága miatt az Euronorm szabványoknak identikusan megfelelő, MSZ kibocsátói jelű nemzeti szabványokat kell bevezetni.

A bizottság megállapította, hogy tagsága hiányos mind az érdekelt vállalatok, mind az elismert szakemberek tekintetében. Ezúton is szeretnénk felkérni minden, a mechanikai vizsgálatok területén érdekelt vállalatot és szakembert, hogy akár az MSZT-ben tagsággal bíró vállalat, intézmény képviselőjeként, akár szavazati joggal nem rendelkező szakértőként vegyenek részt a Mechanikai vizsgálatok műszaki bizottság munkájában.

Aki a leírtakhoz kíván hozzászólni, vagy úgy érzi, hogy érdemlegesen részt tud venni a bizottság szakmai munkájában, a bizottság titkárához, *Szabó József*hez fordulhat a következő címen: MSZT, I. Főosztály, Budapest, Üllői út 25. 1091, telefon: 218-3011/157, telefax: 218-5125.